

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2019

KNIHOVNA MĚSTSKÉHO OBVODU PARDUBICE III

Knihovna Městského obvodu Pardubice III
Lidmily Malé 656
530 12 Pardubice
Tel.: 731 198 161, 466 264 313

Městský obvod Pardubice III
Jana Zajíce 983
530 12 Pardubice
Tel.: 466 799 131

Vedoucí knihovny: Ing. Irena Štěpánková

Starosta: Ing. Mgr. Vítězslav Štěpánek

Knihovnice:

leden – prosinec 2019

lic. Pavlína Mazuchová, Bc. Markéta Kišáková

Knihovna MO Pardubice III je organizační složkou Městského obvodu Pardubice III od roku 2007. Velikost obsluhové populace je ke dni 31. prosince 2019 vyčíslen na 15694.

Web: www.knihovna-dubina.cz

E-mail: knihovna.dubina@seznam.cz

Facebook: www.facebook.com/Knihovna-Dubina-778120438917989

KNIHOVNÍ FOND

Knihovní fond Knihovny Městského obvodu Pardubice III je vyrovnaný a splňuje všeobecné podmínky zaběhlých standardů knihoven. Je zaměřen na rozvíjení čtenářské gramotnosti dětí, mladistvých i dospělých. Přihlíží i na potřeby svých čtenářů a dává jim možnost svými tipy na knihy, audioknihy i deskové hry rozvíjet knihovní fond.

Nákup nových knih je plně řízen poptávkou čtenářů, nabídkou nakladatelství, vývojem trendů v literární tvorbě a rozvojem nových žánrů na poli literatury. Opomíjena však není ani literatura naučná. Nezanedbatelnou roli v rozšíření knihovního fondu hrají i dary, které činí zhruba 30% ze všech přírůstků v roce (v roce 2019 bylo zaevidováno **718 přírůstků**). Rozšiřování fondu probíhá dle potřeb Školských vzdělávacích programů, a to na základě komunikace se základními školami i s rodiči žáků školou povinných. Snahou je zapojit ZŠ Městského obvodu Pardubice III do obnovy a stabilizace knihovního fondu určeného právě pro děti a mládež. Jako příklad můžeme uvést porovnání knihovního fondu s potřebami škol v rámci povinné četby.

Zároveň je pečlivě zkoumáno, jaké knihy již není nutné mít v knihovním fondu. Část knih je postupně přesouvána do skladu knihovny, který se nachází v sídle knihovny. Již nepotřebné knihy jsou nabízeny institucím dle Knihovního zákona a následně jsou úbytkovány na základě stanovených knihovních pravidel.

Byla rozšířena i nabídka audioknih, deskových her a periodik, jejíž obliba mezi čtenáři roste.

UŽIVATELÉ

Noví čtenáři

V roce 2019 se podařilo v knihovně, oproti roku 2018, navýšit stav registrovaných čtenářů o 171 na současných **1201 čtenářů**. Již druhým rokem se navyšuje počet čtenářů o více než 100 čtenářů, což knihovna považuje za pozitivní trend v současné digitalizované době. Hlavním důvodem navyšování počtu nových čtenářů jsou překonané komunikační bariéry se čtenáři samotnými, zaměření se na seniory i dětské čtenáře a postupné rozšiřování nabídky v knihovním fondu knihovny o nové moderní trendy především v oblasti literatury.

Návštěvnost knihovny

Dochází ke zvýšení návštěvnosti oproti roku 2018 o 990 návštěvníků knihovny na celkový počet **11860 návštěvníků**. Navýšení návštěvnosti je způsobeno inovativním přístupem k besedám s mateřskými a základními školami. Důležitým faktorem je včasné reagování v oblasti knižních novinek a jejich bezprostřední implementace do knihovního systému knihovny. Zároveň se zvýšila oblíbenost kreativních dílniček, kde dochází k naplnění maximálních kapacit knihovny. I nabídka tzv. Společných průkazek knihoven města Pardubice má jistý vliv na navýšení počtu nových čtenářů. Knihovna se více otevírá veřejnosti a svojí propagací, tak rozšiřuje své možnosti.

VÝPŮJČKY

Systematickou prací knihovnic se koncem roku 2017 povedl zvrátit trend snižování počtu výpůjček. V současnosti počty výpůjček i prolongací jsou stabilní a navyšují se v závislosti se zvyšováním počtu nových čtenářů. Meziročně (posuzován rok 2018 a rok 2019) se navýšily výpůjčky o **11705 dokumentů** a prolongace se zvýšily o **10410 dokumentů**. Oblíbenost půjčování deskových her stále trvá. Pořádaná herní odpoledne s odbornými lektory pomáhají zvyšovat zájem o hry nejen u dětí, ale i u rodičů a celých rodin. Dalším faktorem zvýšeného zájmu o půjčování deskových her je fakt, že byla změněna forma výpůjček z prezenční na absenční výpůjčky.

DALŠÍ ÚDAJE (MVS, akce, služby)

Služby

Knih do domu – knihy se donášejí na přání imobilním čtenářům do jejich domova, do domovů pro seniory.

Webové stránky - stránky jsou neustále aktualizovány, spravovány jsou samotnými knihovnicemi, součástí webových stránek je možnost položení dotazu knihovnicím nebo čtenáři mohou navrhnout knihy, kterými by chtěli obohatit knihovní fond. Provozován je i e-katalog Portaro jako stálá podpora čtenářům.

Sociální síť Facebook Knihovny MO Pardubice III – Facebook Knihovny Dubina je velmi aktivní, čemuž svědčí nárůst jeho sledovanosti. Aktivně je využíván čtenáři k zasílání dotazů knihovnicím.

Půjčování elektronických čteček - v majetku knihovny jsou dvě e-čtečky, bohužel tato služba není čtenáři prozatím příliš využívána. Čtečku v roce 2019 využilo 5 čtenářů.

Meziknihovní výpůjční služby - meziknihovní výpůjční služby jsou v knihovně na Dubině hojně využívány. S pravidelností, jednou týdně, knihovnice jezdí pro objednané knihy do Krajské knihovny v Pardubicích. Tady musíme ocenit velmi vstřícný přístup paní Moriové a její kolegyně.

Veřejný internet, informační služby, kopírování, možnost zakoupení dárkového poukazu ke zřízení nové registrace - služby využívají čtenáři i veřejnost.

Zapůjčení čtecích brýlí a deštníků, půjčování turistických map - služby využívají pouze čtenáři.

Geocaching - Knihovna Dubina je zapojena do celosvětové hry Geocaching, snahou je podpořit povědomí o existenci Knihovny na Dubině a zajímavou formou pozvat do knihovny i nečtenáře.

V současnosti knihovna disponuje dvěma „keškami“. Jedna je umístěna v prostorách knihovny a druhá v knihobudce, kde je neustále obnovována díky častým krádežím.

Balení knih – jedná se o službu především mířenou na rodiče školou povinných dětí. I v roce 2019 službu využila Základní škola Holice k obnově obalů knih svého knihovního fondu.

Knihobudka – v roce 2018 byla zřízena knihobudka v ulici Na Drážce a plně využívána veřejností.

Akce

Hlavní činností knihovny by měla být vzdělávací činnost a především rozvoj čtenářské gramotnosti. V první polovině roku je tedy činnost zaměřena především na tematické vzdělávací programy pro děti z mateřských a základních škol.

Témata besed pro mateřské a základní školy v roce 2019:

Mateřské školky	Večerníček v knihovně (beseda byla inspirována knihami: Pohádky z pařezové chaloupky, Štaflík a Špagetka, Rákosníček a rybník)
Základní školy	1. třídy Projekt Skipu – Už jsem čtenář (besedou provázela kniha Ivanky Melounová, Strašidýlko Josífek) 3. třídy Můj domácí mazlíček (beseda byla zaměřena na důležitost zodpovědnosti, péče i výchovy svého případného mazlíčka a zábavnou formou se žáci učili práci s naučnou literaturou) 5. třídy Dobré mravy na internetu (beseda byla zaměřena na problematiku bezpečnosti, slušného chování a práci s internetem především v oblasti sociálních sítí, inspirací byla kniha Netiketa, Dobré mravy na internetu)

Poznámka: Ke každé besedě byl vždy vypracován tematický pracovní list úměrný věku žáků.

Druhá polovina roku byla věnována především rukodělným dílničkám, soutěžím (výtvarné soutěže či kvízy) a prací se seniory. Dílničky v knihovně jsou určeny pro čtenáře i pro širokou veřejnost. Jsou pořádány 1x měsíčně vždy s jinou zajímavou tematikou, o letních prázdninách a ve vánočním čase je jejich frekvence častější.

V knihovně na Dubině existuje **Klub společenských her**, jehož cílem je odtrhnout děti od počítačů, naučit je spolupracovat a komunikovat s okolím v rámci deskových her. Klub je přístupný všem s platnou registrací po celý rok. Deskové hry jsou zapůjčovány a knihovnice se v rámci svých pracovních možností dětem věnují. Knihovna aktivně spolupracuje s **Herní ligou Pardubice**, která pomáhá při výběru deskových her a každý měsíc (mimo letní prázdniny) pořádá Deskohraní s Herní ligou. Herní liga Pardubice je profesionálním klubem hráčů deskových her pořádající řadu turnajů s cílem popularizovat hraní deskových her mezi širokou veřejností.

Důležité je zároveň vyzdvihnout spolupráci knihovny s organizacemi pořádajícími řadu akcí, které zdánlivě nemají s knihovnou nic společného. Knihovna spolupracovala s neziskovou organizací v rámci Dne válečných veteránů nebo SKIPem a jejich celoročními soutěžemi a projekty např. Už jsem čtenář, Týden knihoven či Den pro dětskou knihu.

V roce 2019 probíhaly v knihovně tyto pravidelné nebo tematické akce:

Leden

Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Kreativní dílničky (Maškarní), Akce Čtenářem za vysvědčení (amnestie poplatků pro děti ZŠ, které přinesly vysvědčení).

Únor

Vzdělávací besedy s MŠ, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Kreativní dílničky (Srdíčkování).

Březen

Březen - měsíc čtenářů, Amnestie upomínek, Tematické vzdělávací besedy pro žáky 3. tříd ZŠ a žáky MŠ, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Kreativní dílničky (Voláme jaro), Vyhodnocení Čtenář roku - ocenění nejaktivnějšího čtenáře MUŽE v knihovně, Junior kvíz pro děti od 7 - 10 let, Prohloubení spolupráce se ZŠ (besedy pro žáky v družině).

Duben

Kreativní dílničky (Velikonoce), Tematické vzdělávací besedy pro 3. a 5. třídy, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s Herní ligou.

Květen

Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s Herní ligou, Kreativní dílničky (Motýlkování), Projekt SKIPu „Už jsem čtenář“ pro žáky 1. tříd - pasování prvňáčků na čtenáře, Tematické vzdělávací besedy pro 3. a 5. třídy.

Červen

Projekt SKIPu „Už jsem čtenář“ pro žáky 1. tříd - pasování prvňáčků na čtenáře, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Akce Čtenářem za vysvědčení (amnestie poplatků pro děti ZŠ, které přinesly vysvědčení), Kreativní dílničky (Hurá prázdniny).

Červenec

Prázdninové hraní (každý týden nová soutěžní společenská hra, určeno pro čtenáře i veřejnost), Prázdninové dílničky (Proužkování), Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Fotosoutěž Léto s knihou, Výtvarná soutěž pro děti (Slunce, kam se podíváš).

Srpen

Prázdninové hraní (každý týden nová soutěžní společenská hra, určeno pro čtenáře i veřejnost), Prázdninové dílničky (středeční dílničky pro kluky i holčičky o prázdninách s tématy: ZOO a Mořská dobrodružství), Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Fotosoutěž Léto s knihou, Výtvarná soutěž pro děti (Slunce, kam se podíváš).

Září

Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Kreativní dílničky (Záložky).

Říjen

Týden knihoven - registrace seniorů a rodičů na MD zdarma, Podzimní dílničky pro seniory (výroba podzimních dekorací a látkových tašek), Kreativní dílničky pro děti (Podzimní tematika, Halloween), Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s Herní ligou Pardubice, Deskohraní s KSH, MŠ v knihovně (seznámení s knihovnou).

Listopad

Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Deskohraní s KSH, Deskohraní s Herní ligou, Vánoční dílničky pro seniory (tvorba svícňů a dekoračních věnců), Vánoční dílničky pro děti (zdobení vánočního stroměčku v knihovně), Deskohraní s Herní ligou Pardubice, Projekt SKIPu Den pro dětskou knihu – Výtvarná soutěž pro děti ZŠ a MŠ (Nejoblíbenější komiksový hrdina), Soutěžní kvíz k 35. výročí vzniku Knihovny Dubina, Den otevřených dveří.

Prosinec

Deskohraní s KSH, Geocaching, Středeční malování (rozdílná tematika každý týden), Mikulášské dílničky (Čert a Mikuláš), Vánoční dílničky pro děti (Vánoční přání, zdobení vánočního stroměčku

v knihovně), Projekt SKIPu Den pro dětskou knihu – Výtvarná soutěž pro děti ZŠ a MŠ (Nejoblíbenější komiksový hrdina), Soutěžní kvíz k 35. výročí vzniku Knihovny Dubina.

Uspořádáno bylo **celkem 29 vzdělávacích a 197 kulturních akcí**.

Návštěvníků Knihovny městského obvodu Pardubice III na těchto vyhledávaných akcí (besedách) bylo **celkem 1789**, z toho 711 návštěvníků vzdělávacích akcí a 1078 návštěvníků kulturních akcí. Ve srovnání s rokem 2018 jde o mírné navýšení návštěvníků.

ELEKTRONICKÉ SLUŽBY KNIHOVNY

Knihovna Dubina disponuje jedním počítačem pro veřejnost, který v roce 2019 využilo 34 čtenářů i nečtenářů. Pokračující pokles je způsoben vývojem moderních technologií, kdy převážná část čtenářů užívá tzv. chytré mobily a již nepotřebují naše služby v této oblasti. Zvýšila se však poptávka vyhledávání knih na webovém katalogu v knihovně, která však není součástí statistických dat.

Knihovnice spravují webové stránky a sociální síť Facebook. Sociální síť Facebook stále zaznamenává nárůst sledovanosti - v prosinci 2017 sledováno 248 uživatelů, v prosinci 2018 sledováno 338 uživatelů, **v prosinci 2019 sledováno 402 uživatelů a je zaznamenáno 399 To se mi líbí**. V roce 2019 byla v rámci akce SKIPu nově zřízena knihovnicemi i **informativní stránka knihovny na Wikipedii**.

Využívání webových stránek je čtenáři preferováno a také vývoj v dostupných datech je v pozitivních číslech. Nový webový e-katalog je přizpůsoben moderním potřebám čtenáře. Návštěvnost webových stránek se stále navyšuje. Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu se navýšil o 3576 vstupů na konečnou hodnotu roku **5717 vstupů**. Dále počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru mimo knihovnu byl navýšen o 172 vstupů na konečnou hodnotu roku **3313 vstupů**.

Závěrem lze říci, že Knihovna Dubina je dlouhodobě stabilní knihovnou. Knihovnice jsou proškoleny v rámci nabízených možností, především Krajskou knihovnou Pardubice. Na webovém portálu Databaze.cz, portálu Československá filmová databáze a mezinárodního portálu Goodreads sledují současné trendy v literatuře. Zároveň jsou sledována ocenění v oblasti literatury, kde se inspirují pro případné nákupy nových knih.

Ve snaze vylepšit zázemí pro čtenáře byla knihovna v roce 2019 nově vymalována a v prostorách chodby byly inovovány i malby na stěnách, kdy účelem bylo čtenářům zpříjemnit příchod do knihovny. Všechny kroky činěné knihovnicemi jsou konány pro zvýšení komfortu, spokojenosti čtenářů i jejich rodin.

V Pardubicích dne 20. ledna 2020

lic. Pavlína Mazuchová